

HEVOSET JA LIIKENNETURVALLISUUS

Ratsastuksen harrastajia on maassamme n. 140 000, ratsastusseuroja on n. 420 joissa jäseniä on noin 40 000. Suomessa on kaiken kaikkiaan 15 000 tallia, joista 270 on ratsastuskouluja ja harrastetalleja.

Hevosia on noin 70 000. Näistä 15 000 on Etelä-Suomen 2700 tallissa. Sipoon, Porvoon ja muun Itä-Uudenmaan alueella on n. 200 tallia ja 2000 hevosta.

Ratsastuksen ja hevosurheilun suosio on kasvanut jatkuvasti, mutta samaan aikaan autoilijat ja muut tiellä liikkujat ovat vieraantuneet hevosesta, eikä sen tapaa toimia tunneta. Tämä on johtanut moniin vaaratilanteisiin, loukkaantumisiin ja jopa hengenmenetyksiin liikuttaessa maastossa ja teillä. Viime vuonna saldo oli synkkä, kolme kuollutta ratsastajaa, joista yksi menehtyi liikenteessä ja kaksi maastossa.

Lähes puolet ratsastuksen harrastajista on junioreita. Jotta säännöllinen harrastaminen olisi mahdollista, täytyy tallien sijaita kohtuullisen matkan ja hyvien kulkuyhteyksien päässä.

Mm. tästä syystä hevoset ovat tuttu näky taajamien läheisyydessä ja yhä useampi tielläliikkuja kohtaa hevosen liikenteessä.

Jokamiehen oikeudella yksityinen ihminen voi ratsastaa ja ajaa hevosella myös yksityistiellä.

HEVOSEN KOHTAAMINEN LIIKENTEESSÄ

Moni tiellä liikkuja saattaa kuvitella, että hevonen on ihmisen hallinnassa samalla tavoin kuin polkupyörä. Vastuuntuntoiset hevosharrastajat poistuvat tallin pihasta vain ns. liikennevarmoilla hevosilla. Hevonen on kuitenkin saaliseläin, joka toimii vaistojensa mukaisesti pakenemalla uhkaa.

Vaaratilanteita syntyy hevosen säikähtäessä. Sen reaktio voi olla hyvin raju, ja suuren ja voimakkaan eläimen piteleminen on tällöin erittäin vaikeaa, jopa mahdotonta. Syyinä voi olla auton tai muun kulkuneuvon ohitus liian kovalla vauhdilla ja liian läheltä, kovat tai äkilliset äänet, pyöristä hevosen päälle sinkoavat kivet ja moni muu seikka. Hevonen voi myös pelästyä yllättäviä asioita, kuten esimerkiksi ojasta lehahtavaa lintua, tuulesta lentävää muovipussia tai avattavaa sateenvarjoa – ja hypähtää karkuun jopa auton eteen. Riittävä välimatka ja hidas vauhti on oleellista kohdattaessa hevonen liikenteessä.

Hevosen säikähtäminen voi saattaa ratsastajan pahimmillaan vakavan loukkaantumisen ja jopa hengenmenetyksen vaaraan, jos ratsastaja suistuu satulasta. On myös muistettava, että hevonen painaa keskimäärin viisisataa kiloa, ja saa kolarissa aikaan saman vahingon kuin iso hirvi.

Ravihevonen kärryineen vaatii liikenteessä hieman enemmän väistötilaa ohituksissa kuin ratsukko. Tietyissä tilanteissa kärryjen kanssa pientareelle meno voi olla hankalaa ja vaarallista, joskus jopa mahdotonta. Paikallaan seisominen, ahtaat tilanteet ja yllättävät ohitukset saattavat hermostuttaa hevosen.

Autoilijoiden ja muilla tiellä liikkujien on tärkeä tietää, että reilu välimatka ja hidas vauhti on oleellisinta kohdattaessa hevonen. Kukaan ei varmasti halua saattaa itseään tai toista ihmistä hengenvaaraan liikenteessä.

Hevoskuljetukset

Hevoskuljetusajoneuvon kohtaa jokainen tielläliikkuja. Ratsastus- ja ravikilpailujen ohella hevosia kuljetetaan harjoituksiin, näyttelyihin, eläinlääkärille ja siittoloihin. *Hevoskuljetusten osalta suurimmassa riskiryhmässä on hevonen itse.*

Hevoset seisovat kuljetuksessa sidottuina rajoitetussa tilassa. Olennainen ero esimerkiksi matkailuvaunun vetämiseen on se, että hevoskuljetuksessa kyydissä on elävä olento joka tasapainoilee neljällä jalalla seisten. Hevoskuljetusajoneuvo ei voi tehdä äkkijarrutusta, kiihdyttää nopeasti, eikä ajaa kovalla vauhdilla kaarteisiin.

Hevosten menettäessä tasapainonsa kuljetustraileri voi kaatua ja samalla vetoautossa olevat ihmiset ja muut tiellä liikkujat joutuvat vaaraan.

Hevoskuljetus ei myöskään pysähdy hetkessä. Tämä on huomioitava ohitustilanteissa jättämällä reilusti välimatkaa ohituksen jälkeen sekä välttää sivutieltä kääntymistä aivan hevoskuljetusauton eteen. Lisäksi talvisin on erityisesti otettava huomioon tilannenopeudet ja pidentynyt jarrutusmatka.

Huomionarvoinen seikka on myös raskaan kaluston aiheuttama melu kuljetustraileriin. Se säikäyttää ja hermostuttaa kuljetusvälineessä olevat hevoset. Turvavälin noudattaminen on kaikkien osapuolien puolesta suotavaa.

TOIMI NÄIN KUN KOHTAAT HEVOSEN LIIKENTEESSÄ:

- Laske ajonopeuttasi.
- Vältä kaasuttamista tai äänekkästä jarrutusta aina, kun lähestyt hevosta.
- Hevosen pitäisi antaa mieluiten nähdä ajoneuvo.
- Kuljettajan pitäisi, jos mahdollista, luoda katsekontakti ratsastajaan ja tarkkailla hänen eleitään.
- Ratsastaja pyytää kuljettajaa pysähtymään paikallaan olevalla kädellä ja antaa luvan ohittaa liikkuvalla kädellä.
- Kun ohitat hevosen, tarkasta että vastakkaisella kaistalla ei ole liikennettä.
- Älä aja liian lähellä ratsukon takana, koska hevonen voi säikähtää siitä.
- Aja tasaista vauhtia ja ohita hevonen turvalliselta etäisyydeltä.
- Hevosen rinnalle ei myöskään saa jäädä ajamaan.
- Kun ajoneuvo ohittaa hevosta, olisi hyvä olla jarruttamatta tai kiihdyttämättä voimakkaasti.
- Ohittajan tulee varmistaa, että välimatka hevoseen säilyy ohituksen jälkeenkin riittävänä: Esimerkiksi hevonen ja vossikka ovat pitkä yhdistelmä.
- Vaihda pimeässä lähivaloille, koska hevonen voi häikäistyä kaukovaloista.
- Muista, että mopedit ja suuret autot voivat säikäyttää hevosen, varsinkin jos ajoneuvot ovat äänekkäitä.
- Pyöräilijän olisi hyvä ilmoittaa lähestymisestään ajoissa, jotta hevonen ehtisi huomata muutoin äänettömän takaatulijan.